

Badanie ankietowe
dotyczące projektu
nowelizacji ustawy o VAT
Raport

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce raport przygotowany na podstawie ankiety internetowej przeprowadzonej przez Dziennik „Rzeczpospolita” oraz Deloitte. Celem badania było zebranie i zaprezentowanie opinii polskich przedsiębiorców na temat planowanych na rok 2013 zmian przepisów dotyczących podatku od towarów i usług (dalej „VAT”). Wyniki naszej ankiety prezentujemy w formie wykresów opatrzonych dodatkowo komentarzem ekspertów Deloitte.

Mamy nadzieję, że nasz raport dostarczy Państwu wartościowych informacji i pozwoli zwrócić większą uwagę na niektóre kwestie związane z planowanymi zmianami VAT, a tym samym ułatwi Państwu przygotowanie się do tych zmian.

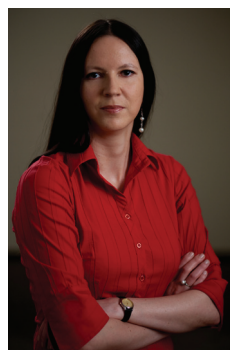
Dziękujemy wszystkim respondentom naszej ankiety - Państwa opinie i uwagi stanowiły niezwykle cenne źródło informacji o postrzeganiu przez polskich przedsiębiorców planowanych zmian w podatku VAT.

Joanna Stawowska
Partner
Deloitte Polska

Michał Kłosiński
Partner
Deloitte Polska

Ewa Usowicz
Zastępca Redaktora Naczelnego
Rzeczpospolita

Cel i metodologia

Celem badania ankietowego było zebranie opinii polskich przedsiębiorców na temat planowanych na rok 2013 zmian przepisów dotyczących VAT. Pytania zostały przygotowane przez doradców podatkowych Deloitte w oparciu o projekt Ministra Finansów z dnia 6 lipca 2012 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o zmianie niektórych innych ustaw i dotyczyły ogólnej oceny projektu nowelizacji pod kątem uproszczenia rozliczeń VAT z perspektywy ankietowanych spółek, a także wybranych przepisów zawartych w tym projekcie i ich wpływu na działalność badanych spółek.

Ankieta została przeprowadzona w dniach 19 lipca - 31 sierpnia 2012 r. W badaniu wzięło udział 191 respondentów. Podanie danych osobowych oraz danych dotyczących danego przedsiębiorstwa było dobrowolne, niemniej jednak większość respondentów je podała. Stąd możemy powiedzieć, że w naszym badaniu wzięli udział respondenci zarówno z mniejszych spółek, zatrudniających do 50 osób i mających przychody do 50 mln zł, jak też i z dużych spółek zatrudniających powyżej 500 osób i realizujących obroty powyżej 500 mln zł. Respondenci reprezentowali spółki prowadzące działalność na terytorium całego kraju i w różnych branżach, m.in. w produkcyjnej, handlowej, finansowej, telekomunikacyjnej, energetycznej.

Ankietowani udzielili odpowiedzi na zadane przez nas pytania poprzez wskazanie jednej z możliwych do wyboru opcji. Na podstawie tych odpowiedzi przygotowano wykresy, które następnie zostały opisane z uwzględnieniem zmienionego projektu nowelizacji datowanego na 10 sierpnia 2012 r. oraz opatrzone komentarzami ekspertów Deloitte.

Zapraszamy Państwa do rejestracji na webcast Zmiany VAT na rok 2013, w trakcie którego nasi eksperci omówią:

- Status zmian
- Zmiany wynikające z projektu ustawy nowelizującej ustawę o VAT przygotowanego przez MF
- Moment powstania obowiązku podatkowego
- Podstawa opodatkowania
- Korekta podstawy opodatkowania
- Prawo do odliczenia
- Nieodpłatne świadczenia
- Fakturowanie
- Zwolnienia
- Nabycie towarów na terytorium kraju od podmiotu zagranicznego
- Kursy walut obcych
- Warunki stosowania stawki 0% przy eksporcie / WDT
- Deklaracje kwartalne
- Stawki podatku VAT

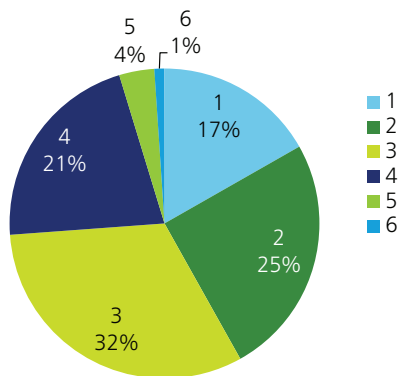
Więcej informacji na stronie:
www.deloitte.com/pl/zmianyvat2013

Wyniki badania

Ogólna ocena projektu nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 6 lipca 2012 r. pod kątem uproszczenia rozliczeń podatku od towarów i usług z perspektywy badanych spółek

Respondenci zostali poproszeni o ogólną ocenę projektu nowelizacji pod kątem uproszczenia rozliczeń podatku VAT z perspektywy spółki, w której pracują, w skali od 1 (najniższa ocena) do 6 (najwyższa ocena). Okazuje się, że 74% oceniło projekt na 1, 2 lub 3. Ogólna ocena projektu wyniosła 2,7.

Jak ogólnie ocenia Pani/Pan projekt nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 6 lipca 2012 r. pod kątem uproszczenia rozliczeń podatku od towarów i usług z perspektywy Państwa spółki (1- najniższa ocena, 6 – najwyższa ocena)?

Aleksandra Pacowska-Brudło: Słaba ogólna ocena projektu wynika zapewne z obaw przedsiębiorców przed rewolucją w rozliczeniach związanych ze zmianą zasad powstawania obowiązku podatkowego. Część odpowiedzi, która wpłynęła na tę niską ocenę, została udzielona przed opublikowaniem zmienionego projektu nowelizacji, który częściowo zmodyfikował zasady rozpoznawania obowiązku podatkowego, wyeliminował część pierwotnych wątpliwości i przede wszystkim wydłużył o pół roku *vacatio legis* dla tych przepisów.

Planowane zmiany dotyczące momentu powstania obowiązku podatkowego

Projekt nowelizacji całkowicie uchyla dotychczasowe przepisy dotyczące momentu powstania obowiązku podatkowego. Zgodnie z propozycją Ministerstwa Finansów z 6 lipca 2012 r., do której odnosili się respondenci, obowiązek podatkowy miał, co do zasady, powstawać z upływem miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę, niezależnie od momentu wystawienia faktury. W trakcie trwania naszej ankiety przepis ten został częściowo zmodyfikowany - zgodnie z aktualnym projektem obowiązek podatkowy ma powstawać nie z upływem miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę, ale już z chwilą dokonania dostawy towaru lub wykonania usługi. Ta modyfikacja nie wpłynęła jednak na generalną, rewolucyjną, zmianę polegającą na uniezależnieniu momentu powstania obowiązku podatkowego od momentu wystawienia faktury. Na podstawie nowych przepisów wystawienie faktury nie będzie rodzić obowiązku podatkowego, a podatek VAT będzie deklarowany w miesiącu dokonania dostawy towaru czy wykonania usługi lub otrzymania zaliczki. Nie będzie więc można poprzez wystawienie faktury w następnym miesiącu, ale w ciągu 7 dni od dnia sprzedaży, przesunąć obowiązku podatkowego do następnego miesiąca, jak to jest możliwe obecnie.

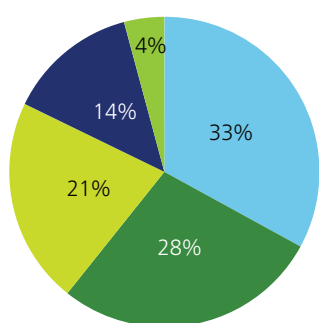
Projekt Ministerstwa Finansów wprowadza pewne wyjątki od generalnej zasady dotyczącej rozpoznawania obowiązku podatkowego. Dotyczyć one będą np. świadczenia usług bądź dostawy towarów, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności lub rozliczeń, a także usług częściowych, dla których to części określono zapłatę.

Jak podatnicy ocenili proponowaną zmianę? Otóż, ponad 60% respondentów jest niezadowolonych z tej zmiany: 28% respondentów uważa ją za bardzo niekorzystną, a 33% za niepotrzebną. Wydaje się, że tak duży odsetek niezadowolonych wynika przede wszystkim z tego, że respondenci są świadomi konieczności podjęcia dodatkowych prac związanych z przejściem na nowe zasady, w tym przeszkolenia pracowników oraz odpowiedniego dostosowania systemów księgowo-informatycznych używanych do rozliczeń podatkowych. A to z pewnością będzie wiązać się z dodatkowymi kosztami.

Należy zaznaczyć, że zmiana generalnej zasady rozpoznawania obowiązku podatkowego dotknie większości polskich podatników VAT, a dla wielu będzie to zmiana bardzo istotna. Potwierdzają to też wyniki naszej ankiety - aż 65% respondentów oceniło wpływ zmiany na działalność spółki, w której pracują, na poziomie 4, 5 lub 6.

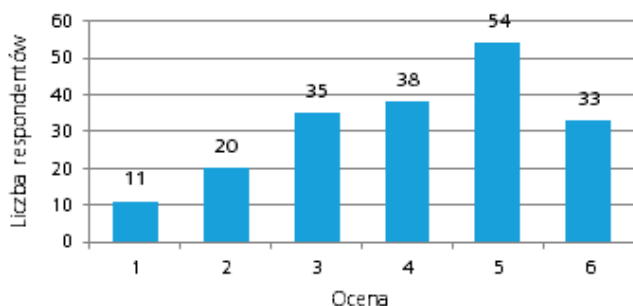
Zmieniają się także przepisy dotyczące momentu wystawienia faktury. Faktura, co do zasady, będzie musiała być wystawiona nie później niż 15. dnia od zakończenia miesiąca, w którym dokonano dostawy towarów lub wykonano usługę, ale nie wcześniej niż 30 dni przed dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usług.

Jak ocenia Pani/Pan planowaną zmianę generalnej zasady rozpoznawania momentu powstania obowiązku podatkowego, tj. wprowadzenie zasady, że obowiązek podatkowy powstaje z upływem miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę, niezależnie od tego, kiedy została wystawiona faktura?

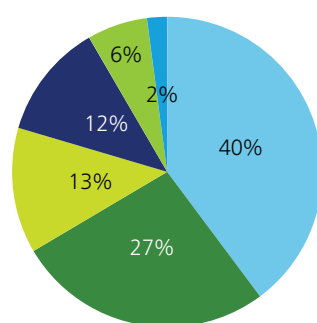
- niepotrzebna zmiana – faktury i tak będziemy wystawiać nie czekając na koniec miesiąca
- bardzo niekorzystna zmiana - chcielibyśmy, żeby nadal obowiązywały obecne przepisy
- słuszna zmiana, ale spowoduje dużo pracy przy przejściu na nowe zasady
- bardzo dobra zmiana, która ułatwi nam pracę
- inna odpowiedź

Wpływ zmiany na spółkę

O ile większość respondentów była niezadowolona ze zmiany generalnej zasady rozpoznawania obowiązku podatkowego, o tyle usunięcie szczególnych momentów powstania obowiązku podatkowego (np. najem czy usługi transportowe) 40% respondentów określiło jako bardzo dobrą zmianę, na którą długo czekali, a dodatkowo 27% jako słuszną zmianę, chociaż powodującą dużo pracy przy przejściu na nowe zasady. Warto jednak zauważyć, że ta zmiana nie jest dla respondentów aż tak istotna jak odejście od generalnej zasady rozpoznawania obowiązku podatkowego – 42% respondentów oceniło wpływ zmiany na spółkę na poziomie 3 lub 4.

Jak ocenia Pani/Pan usunięcie specyficznych reguł dotyczących momentu powstania obowiązku podatkowego przy usługach takich jak np. transportowe, najem, itp.?

- bardzo dobra zmiana, na którą długo czekaliśmy
- słuszną zmianą, ale spowoduje dużo pracy przy przejściu na nowe zasady
- niepotrzebna zmiana - wszyscy przyzwyczailiśmy się do obowiązujących zasad
- bardzo niekorzystna zmiana - chcielibyśmy, żeby nadal obowiązywały obecne przepisy
- nie mam zdania
- inna odpowiedź

Norbert Wasilewski: Wyniki ankiety dość jasno wskazują, że zakładany cel nowelizacji, jakim zgodnie z zapewnieniami Ministerstwa Finansów miało być uproszczenie zasad rozliczania VAT został osiągnięty połowicznie. Ankietowani ocenili pozytywnie jedynie zmiany w zakresie likwidacji szczególnych zasad powstawania obowiązku podatkowego, których mnogość zawsze sprawiała podatnikom wiele kłopotów. Natomiast zmiana ogólnego momentu powstania obowiązku podatkowego została oceniona negatywnie. W pewnym stopniu niechęć do tej zmiany może wynikać z pewnego "przyzwyczajenia" się podatników do zasad, które obowiązywały przecież przez bardzo długi czas. Wprowadzane zmiany będą natomiast oznaczać konieczność przestawienia się na zupełnie nowe podejście w raportowaniu VAT.

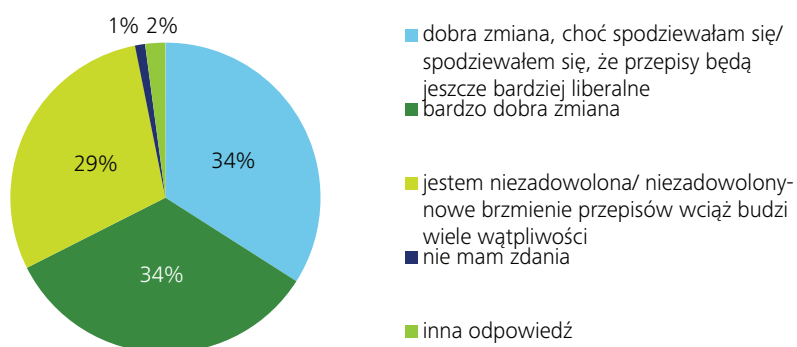
Rozliczanie faktur korygujących

Planowane przepisy łagodzą obecnie obowiązującą generalną zasadę, że sprzedawca może ująć w rozliczeniach VAT fakturę korygującą pod warunkiem posiadania potwierdzenia jej otrzymania przez nabywcę towaru lub usługi. Po zmianie przepisów będzie można obniżyć podatek należny VAT także w oparciu o niepotwierdzoną fakturę korygującą, jeśli uzyskanie potwierdzenia nie jest możliwe mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanej dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca posiada wiedzę, że transakcja została zrealizowana na warunkach określonych w fakturze korygującej.

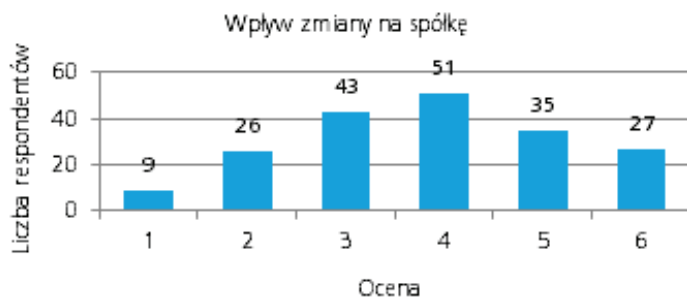
Czy podatnicy są zadowoleni z tej zmiany?

Generalnie, tak. Prawie 68% respondentów oceniło zmianę jako bardzo dobrą albo dobrą, choć część z nich spodziewała się wprowadzenia jeszcze bardziej liberalnych zasad.

Jak ocenia Pani/ Pan proponowane przepisy dotyczące rozliczania faktur korygujących stanowiące, że podatnik może obniżyć podstawę opodatkowania w przypadku, gdy uzyskanie potwierdzenia nie jest możliwe mimo udokumentowanych prób doręczenia faktury korygującej i z posiadanej wiedzy wynika, że nabywca towaru lub usługodawca posiada wiedzę, że transakcja została zrealizowana na warunkach określonych w fakturze korygującej?

Warto zauważyć, że problem faktur korygujących jest ważny dla wielu podatników. W większości branż podatnicy wystawiają faktury korygujące i borykają się z problemem potwierdzania ich odbioru przez nabywców. Wśród naszych respondentów prawie 60% oceniło wpływ zmian dotyczących rozliczania niepotwierdzonych faktur korygujących na ich przedsiębiorstwa na poziomie 4, 5 lub 6.

Aleksandra Pacowska-Brudło: Kwestia faktur korygujących była przedmiotem tegorocznego wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Kraft Foods Polska. Trybunał uznał, że obecnie obowiązujące przepisy uzależniające ujęcie faktury korygującej od posiadania potwierdzenia od nabywcy, że otrzymał tę fakturę korygującą, nie stoją w sprzeczności z przepisami Dyrektywy. Stwierdził jednak, że podatnicy powinni móc rozliczyć fakturę korygującą, jeśli otrzymanie potwierdzenia od nabywcy jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Trybunał posłużył się przy tym wieloma nieprecyzyjnymi pojęciami pozostawiając szerokie pole do interpretacji. Szereg podatników, nie chcąc wchodzić w spory z organami podatkowymi nie ujmowało niepotwierdzonych korekt i z niecierpliwością oczekiwało planowanych zmian, mając nadzieję na ich jednoznaczne brzmienie. Niestety nie jest ono takie klarowne, jak można byłoby oczekiwać, na co też wskazało 29% naszych respondentów. Powstaje bowiem m.in. pytanie, kiedy można uznać próbę za udokumentowaną oraz jak wykazać, że nabywca posiada wiedzę, że transakcja została zrealizowana na warunkach określonych w fakturze korygującej.

Odliczenie podatku naliczonego

Po zmianie przepisów generalną zasadą będzie odliczanie podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy. Dodatkowo, prawo do odliczenia podatku naliczonego powstanie nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę lub dokument celny. Dotyczy to także np. wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów. Zdecydowana większość respondentów, bo aż 80%, uznało powiązanie momentu powstania prawa do odliczenia podatku naliczonego u nabywcy towarów i usług z momentem powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy jako niekorzystną zmianę. Warto zaznaczyć, że 77% respondentów oceniło tę zmianę jako mającą duży wpływ na spółkę, w której pracują (oceny 4, 5 i 6).

Jak ocenia Pani/ Pan powiązanie momentu powstania prawa do odliczenia podatku naliczonego u nabywcy towarów i usług z momentem powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy tych towarów i usług?

Podobnie jako niekorzystną zmianę respondenci uznali uzależnienie prawa do odliczenia podatku naliczonego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towaru od otrzymania faktury od dostawcy wystawionej zgodnie z przepisami dyrektywy. 69% respondentów określiło zmianę jako niekorzystną, bo może powodować, że podatek należny i naliczony mogą być rozliczane w różnych okresach rozliczeniowych. Warto przy tym zaznaczyć, że 64% respondentów oceniło tę zmianę jako mającą duży wpływ na spółkę, w której pracują (oceny 4, 5 i 6).

Jak ocenia Pani/Pan uzależnienie prawa do odliczenia podatku naliczonego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towaru od otrzymania faktury od dostawcy wystawionej zgodnie z przepisami dyrektywy?

Norbert Wasilewski: Ocena ankietowanych bardzo wyraźnie wskazuje, że przyjęty kierunek zmian przepisów idzie w zupełnie innym kierunku niż oczekiwany przez podatników. Do tej pory rozliczenie VAT od zakupów było relatywnie proste. Przepisy przewidywały, co do zasady, dwie możliwości odnośnie momentu odliczenia VAT (termin płatności faktur - w przypadku mediów oraz otrzymanie faktury – przy pozostałych fakturach). Uzależnienie momentu powstania prawa do odliczenia od momentu powstania obowiązku podatkowego u dostawcy / usługodawcy spowoduje natomiast znaczne skomplikowanie rozliczeń VAT. Konieczna będzie każdorazowa szczegółowa analiza faktur zakupowych przez nabywcę pod kątem oceny momentu powstania obowiązku podatkowego dostawcy. Oznaczać to będzie m.in. konieczność posiadania bardziej wszechstronnej aniżeli dotychczas wiedzy z zakresu VAT przez osoby zajmujące się rozliczeniami podatku naliczonego. Dodatkowo, jak zauważyli ankietowani, za wyjątkowo problematyczną należy uznać zmianę momentu rozliczenia VAT z tytułu WNT, która w najgorszym scenariuszu może prowadzić do negatywnego wpływu na przepływy pieniężne dokonywania tego typu transakcji w części przypadków, kiedy „nie zadziała” w pełni, poprzez rozliczenie podatku należnego od naliczonego w innych okresach rozliczeniowych, mechanizm samonaliczenia (reverse charge).

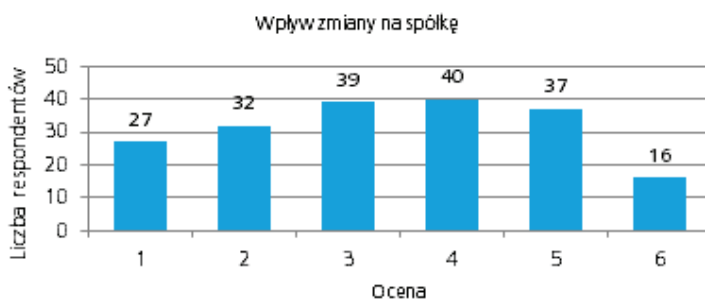
Zakładane przez Ministerstwo Finansów zmiany przepisów o VAT spowodują swoistą rewolucję w rozliczeniach podatkowych polskich podatników. Zmiany będą dotyczyć m.in. momentu powstania obowiązku podatkowego, momentu wystąpienia prawa do odliczenia podatku naliczonego VAT, sposobu ustalania podstawy opodatkowania VAT, nieodpłatnych wydań towarów, fakturowania, etc.

Wydania marketingowe

Z dniem 1 stycznia 2013 r. planowane jest włączenie w zakres opodatkowania VAT przekazywanych nieodpłatnie drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych.

Z naszej ankiety wynika, że respondenci oceniają tę zmianę negatywnie – 64% uznało zmianę za niekorzystną. Oczywiście nie dla wszystkich będzie to bardzo istotna zmiana – wpływ zmiany zależy od rodzaju prowadzonych akcji marketingowych, a nie w każdej branży tego rodzaju wydania są popularne. Jak widać na wykresie obrazującym wpływ zmiany na spółki oceny 2, 3, 4 i 5 rozkładają się prawie równo. Warto jednak wskazać, że dla 8% respondentów zmiana dotycząca drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych ma fundamentalne znaczenie (ocena 6).

Jak ocenia Pani/Pan włączenie w zakres opodatkowania VAT przekazywanych nieodpłatnie drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych?

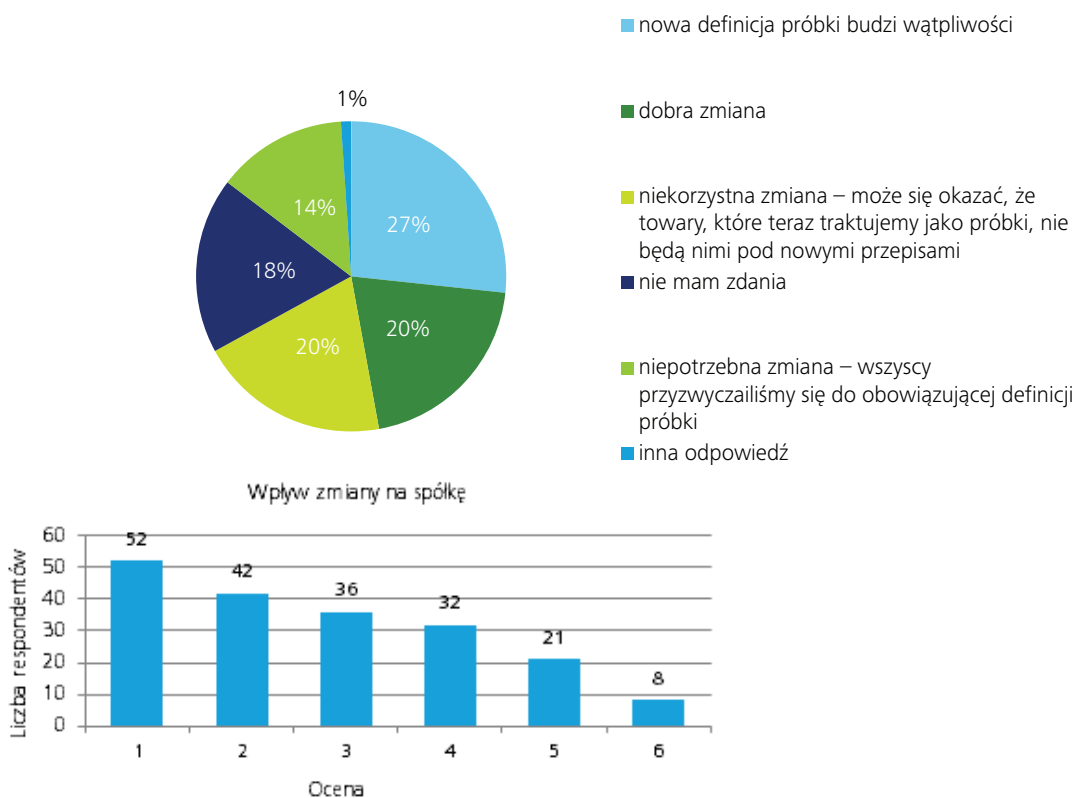

W świetle nowych przepisów w dalszym ciągu nie będzie obowiązku dokonywania samonaliczenia VAT z tytułu nieodpłatnego wydania prezentów o małej wartości i próbek. Zmienia się, na korzyść dla podatników, limity kwotowe dla prezentów o małej wartości. Zmianie ulegnie także definicja próbki. Jak będzie ona brzmieć? Otóż, zgodnie z projektem nowelizacji próbka będzie identyfikowalny jako próbka egzemplarz towaru, który pozwala na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, a przekazanie (wręczenie) przez podatnika ma na celu promocję jego sprzedaży oraz nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że to zaspokojenie jest nieodłącznym elementem promocji sprzedaży tego towaru i ma skłaniać odbiorcę do zakupu promowanego towaru. Dla przedsiębiorstw, które wypracowały na podstawie obecnie obowiązujących przepisów pewne standardy

rozdawania próbek może się okazać, że zmiana definicji próbki zrodzi poważne konsekwencje, bo towary teraz traktowane jako próbki nie będą nimi pod nowymi przepisami. Problem ten wskazało 20% naszych respondentów. Następnym 27% respondentów wskazało, że nowa definicja próbki budzi wątpliwości. Nie wszyscy respondenci są jednak nieprzychylnie nastawieni do tej zmiany – 20% uznało ją za dobrą.

Warto jednak zaznaczyć, że problem próbek wśród naszych respondentów nie jest zbyt popularny – 18% respondentów nie ma zdania na temat nowych przepisów w tym zakresie, a prawie 50% uznało wpływ zmiany na działalność spółki na poziomie 1 i 2. Wynika to najprawdopodobniej z braku akcji marketingowych tego rodzaju w spółkach respondentów.

Jak ocenia Pani/Pan zmianę definicji próbki, tj. wskazanie, że jest to oznaczony identyfikowalny jako próbka egzemplarz pokazowy towaru, który pozwala na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, a przekazanie/wręczenie przez podatnika ma na celu promocję jego sprzedaży oraz nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że to zaspokojenie jest nieodłącznym elementem promocji sprzedaży tego towaru i ma skłaniać odbiorcę do zakupu promowanego towaru?

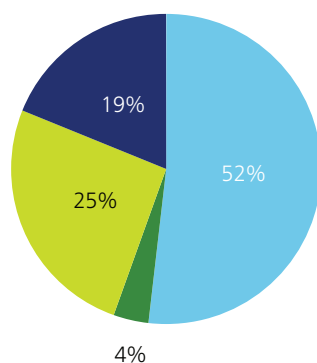
Przemysław Skorupa: Zmiany w sposobie opodatkowania nieodpłatnych wydań towarów dokonywanych w ramach działalności marketingowej trudno jednoznacznie ocenić. Z jednej strony, Ministerstwo Finansów planuje podniesienie limitów kwotowych dla prezentów o małej wartości, których przekazanie nie podlega opodatkowaniu. To z pewnością korzystna dla podatników zmiana. Nie mniej jednak chciałoby likwidacji wyłączenia dla drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych. Tę zmianę ewidentnie negatywnie ocenili respondenci. Może to wynikać z faktu, iż w przypadku tego typu materiałów, aby zachować efekt braku opodatkowania, podatnicy będą musieli zwracać uwagę na wartość poszczególnych materiałów, w celu ustalenia, czy mogą być one potraktowane jako prezenty o małej wartości. W przypadku droższych materiałów rozszerzony zostanie natomiast zakres opodatkowania VAT. Zmiana definicji próbki również będzie zdaniem ankietowanych powodowała problemy. Blisko połowa osób wskazała, że nowa definicja jest mało czytelna i jej interpretacja będzie budziła wątpliwości lub też jej zmiana będzie wprost prowadziła do opodatkowania wydań dotychczas korzystających z preferencyjnego traktowania. Z pewnością jednak wprowadzenie zmian w zakresie nieodpłatnych wydań towarów wymusi na podatnikach przegląd prowadzonej działalności marketingowej w kontekście jej skutków na gruncie VAT.

Naliczanie VAT przez zagranicznych sprzedawców towarów znajdujących się w kraju

Projekt nowelizacji zakłada, że od 1 stycznia 2013 r. zagraniczne podmioty zarejestrowane na VAT w Polsce będą zobowiązane do naliczenia VAT na lokalnej sprzedaży towarów. Polski nabywca nie będzie w takim przypadku stosował mechanizmu samonaliczenia VAT na zakupie towarów, jak to ma miejsce obecnie, jeśli nabywa towar od podmiotu, który nie ma w Polsce stałego miejsca prowadzenia działalności. W zakresie transakcji towarowych nastąpi więc w dużym stopniu powrót do zasad obowiązujących przed 1 kwietnia 2011 r.

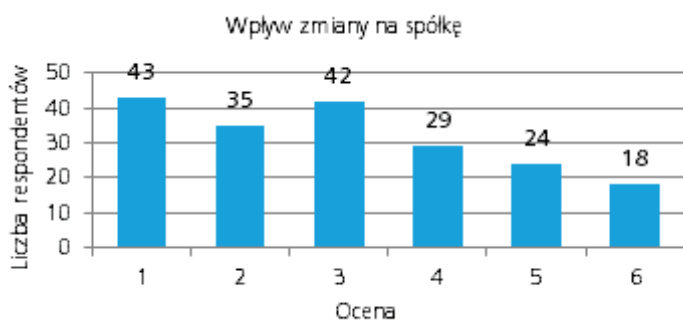
Czy podatnicy są zadowoleni z tego powrotu? Generalnie tak - aż 52% respondentów uznało zmianę za bardzo dobrą. Przyczyną takiej oceny jest prawdopodobnie to, że znikną aktualne wątpliwości, czy zagraniczny sprzedawca towarów ma w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności czy też nie – jeśli podmiot ten jest zarejestrowany na VAT w Polsce, to będzie musiał wystawić fakturę z VAT za lokalną sprzedaż towarów. Jak widać, korzyść w postaci pewności co do zasadności wystawienia faktury z VAT przez zagraniczny podmiot przewyższa fakt, że ten VAT trzeba będzie zapłacić do sprzedawcy.

Jak ocenia Pani/Pan proponowaną zmianę polegającą na tym, że zagraniczny podmiot zarejestrowany na VAT w Polsce będzie zobowiązany do naliczenia VAT na lokalnej sprzedaży towarów (polski nabywca nie będzie w takim przypadku stosował mechanizmu samonaliczenia VAT na zakupie towarów, jak to ma miejsce obecnie)?

Należy jednak zauważyć, że nie wszyscy podzielają powyższe stanowisko. 20% respondentów opowiedziało się przeciw zmianie wybierając odpowiedź „niekorzystna zmiana” lub też przedstawiając swoją opinię w polu „inne zdanie”.

Zmiana zasad dotyczących rozliczania podatku VAT przez zagranicznych sprzedawców towarów jest istotna jedynie dla 37% naszych respondentów (oceny 4, 5 i 6). Pozostali respondenci prawdopodobnie wcale lub w znikomym stopniu uczestniczą w tego rodzaju transakcjach.

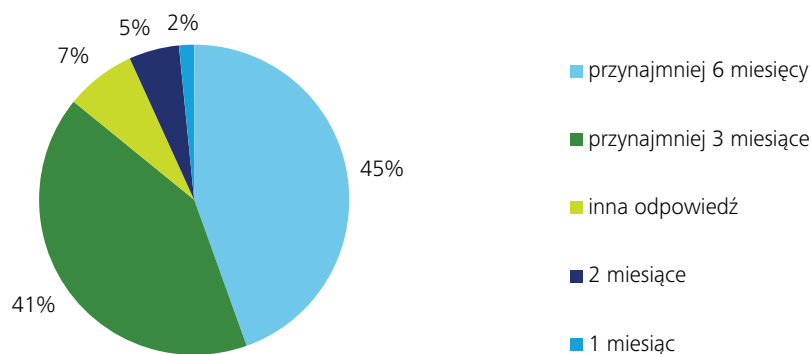
Aleksandra Pacowska-Brudło: Niestety przy takim brzmieniu przepisów mogą pojawić się kolejne wątpliwości. W dalszym ciągu będą bowiem obowiązywały aktualne przepisy dotyczące mechanizmu samonaliczania w przypadku zakupu usług. Teoretycznie jest więc możliwa sytuacja, że zagraniczny sprzedawca zarejestrowany na VAT w Polsce będzie dostarczał polskiemu nabywcy i towary i usługi, które będą podlegać opodatkowaniu polskim VAT i za towar będzie wystawiał fakturę z VAT, a za usługę – fakturę bez VAT ze wskazaniem, że nabywca rozlicza podatek. Dodatkowy kłopot może się pojawić, gdy towar i usługa będą z sobą powiązane i będą mogły zostać uznane za świadczenie złożone. Jeśli przeważające znaczenie będzie miał towar - cała sprzedaż będzie opodatkowana przez sprzedawcę. Jeśli zaś usługa – przez nabywcę.

Długość vacatio legis

Ostatnie pytanie w naszej ankiecie dotyczyło vacatio legis, czyli okresu między publikacją nowelizacji a jej wejściem w życie. Większość respondentów opowiedziała się za długim vacatio legis: 41% chciałoby, żeby okres ten wynosił przynajmniej 3 miesiące, a 45% głosowało za co najmniej 6-miesięcznym vacatio-legis.

Ministerstwo Finansów wyszło już naprzeciw postulatam podatników – projekt z 10 sierpnia 2012 r. oddala datę wejścia w życie niektórych przepisów o pół roku. I tak np. przepisy dotyczące obowiązku podatkowego czy też powiązania momentu odliczenia podatku naliczonego u nabywcy z momentem powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy wejdą w życie dopiero 1 lipca 2013 r. Dłuższe vacatio legis powinno pozwolić podatnikom na lepsze przygotowanie się do nadchodzących, dużych, zmian przepisów o VAT.

Jak długo zdaniem Pani/Pana powinno być vacatio legis dla tej nowelizacji, tj. okres między jej publikacją a wejściem w życie?

Podsumowanie

Zakładane przez Ministerstwo Finansów zmiany przepisów o VAT spowodują swoistą rewolucję w rozliczeniach podatkowych polskich podatników. Zmiany będą dotyczyć m.in. momentu powstania obowiązku podatkowego, momentu wystąpienia prawa do odliczenia podatku naliczonego VAT, sposobu ustalania podstawy opodatkowania VAT, nieodpłatnych wydań towarów, fakturowania, etc.

Aby sprawdzić, jak polscy podatnicy postrzegają te zmiany przygotowaliśmy ankietę zawierającą pytania dotyczące wybranych przepisów. Musieliśmy przy tym ograniczyć się do niektórych, bardzo istotnych zmian, gdyż odniesienie się do wszystkich wymagałoby od naszych respondentów udzielenia odpowiedzi na dużo dłuższą listę pytań.

Generalnie respondenci naszej ankiety dość nisko ocenili projekt nowelizacji pod kątem uproszczenia rozliczeń podatku od towarów i usług. Średnia ocena projektu wyniosła 2,7. Respondenci byli niezadowoleni ze zmiany generalnej zasady rozpoznawania obowiązku podatkowego i uniezależnienia momentu jego powstania od momentu wystawienia faktury. Ponadto, aż 80% respondentów uznało za niekorzystną zmianę dotyczącą powiązania momentu powstania prawa do odliczenia podatku naliczonego u nabywcy towarów i usług z momentem powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy. Również jako niekorzystną zmianę respondenci uznali włączenie w zakres opodatkowania nieodpłatnie przekazywanych drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych. Trzeba jednak zaznaczyć, że tylko dla 8% respondentów zmiana ta ma fundamentalne znaczenie (ocena 6 w naszej ankiecie).

Respondenci pozytywnie natomiast ocenili usunięcie większości specyficznych reguł dotyczących momentu powstania obowiązku podatkowego przy usługach takich jak np. najem czy transport. Podobnie, aż 68% respondentów uznało zmianę dotyczącą rozliczania niepotwierdzonych faktur korygujących jako bardzo dobrą lub dobrą. Z aprobatą 52% respondentów spotkała się też zmiana zobowiązująca zagranicznych podatników zarejestrowanych na VAT w Polsce do naliczania VAT z tytułu lokalnej sprzedaży towarów, a więc generalnie powrót do zasad obowiązujących przed 1 kwietnia 2011 r. Należy jednak zauważyć, że ta akurat zmiana jest istotna jedynie dla 37% naszych respondentów (oceny 4, 5 i 6).

W naszej ankiecie większość respondentów opowiedziała się za długim *vacatio legis*: 41% chciałoby, żeby okres ten wynosił przynajmniej 3 miesiące, a 45% głosowało za co najmniej 6-miesięcznym *vacatio legis*. Ministerstwo Finansów wyszło już naprzeciw postulatam podatników – projekt z 10 sierpnia 2012 r. oddala datę wejścia w życie niektórych przepisów do 1 lipca 2013 r. Dłuższe *vacatio legis* powinno pozwolić podatnikom na lepsze przygotowanie się do nadchodzących zmian przepisów o VAT poczynając od przeszkolenia pracowników, dostosowania systemów księgowo-informatycznych aż po – niekiedy – uzyskanie nowych indywidualnych interpretacji podatkowych, gdyż ze względu na zmianę przepisów obecne przestaną chronić podatników.

Więcej informacji na temat zmian w ustawie o VAT na 2013 r. znajdą Państwo na naszej stronie:
www.deloitte.com/pl/zmianyvat2013

Przygotowanie raportu i komentarze

Joanna Stawowska

Partner

Tel.: 48 22 511 08 49

E-mail: jstawowska@deloitteCE.com

Aleksandra Pacowska - Brudło

Menedżer

Tel.: 48 22 511 08 38

E-mail: apacowska@deloitteCE.com

oraz

Przemysław Skorupa

Starszy Menedżer

Tel.: 48 22 511 04 19

E-mail: pskorupa@deloitteCE.com

Norbert Wasilewski

Menedżer

Tel.: 48 22 511 08 25

E-mail: nwasilewski@deloitteCE.com

Biura Deloitte w Polsce

Centrala

Warszawa

al. Jana Pawła II 19
Telefon: +48 (22) 511 08 11
Faks: +48 (22) 511 08 13

Biuro w Gdańsku

ul. Arkońska 6
80-387 Gdańsk
Telefon: +48 (58) 761 67 90
Faks: +48 (58) 761 67 61

Biuro w Katowicach

ul. Uniwersytecka 13
40-007 Katowice
Telefon: +48 (32) 603 03 51
Faks: + 48 (32) 603 03 31

Biuro w Krakowie

Al. Armii Krajowej 16
30-150 Kraków
Telefon: +48 (12) 622 43 80
Faks: +48 (12) 622 43 83

Biuro w Łodzi

al. Józefa Piłsudskiego 76
90-330 Łódź
Telefon : +48 (42) 290 61 00
Faks: +48 (42) 290 61 01

Biuro w Poznaniu

ul. Ułańska 7
60-748 Poznań
Telefon: +48 (61) 882 42 00
Faks: +48 (61) 882 42 01

Biuro w Rzeszowie

ul. Rejtana 20
35-310 Rzeszów
Telefon: +48 (17) 230 47 00
Faks: + 48 (17) 230 47 01

Biuro w Szczecinie

Plac Rodła 8, XII piętro
70-419 Szczecin
Telefon: +48 (91) 359 40 65
Faks: +48 (91) 359 40 66

Biuro we Wrocławiu

Plac Grunwaldzki 23
Grunwaldzki Center, budynek „A”
50-365 Wrocław
Telefon: +48 (71) 335 45 00
Faks: +48 (71) 335 45 05

Więcej informacji o Dziale Doradztwa
Podatkowego:

www.deloitte.com/pl/podatki

Nieodpłatne serwisy Deloitte:

www.deloitte.com/pl/subskrypcje

Deloitte świadczy usługi audytorskie, konsultingowe, doradztwa podatkowego i finansowego klientom z sektora publicznego oraz prywatnego, działającym w różnych branżach. Dzięki globalnej sieci firm członkowskich obejmującej 140 krajów oferujemy najwyższej klasy umiejętności, doświadczenie i wiedzę w połączeniu ze znajomością lokalnego rynku. Pomagamy klientom odnieść sukces niezależnie od miejsca i branży, w jakiej działają. 195 000 pracowników Deloitte na świecie realizuje misję firmy: stanowić standard najwyższej jakości.

Specjalistów Deloitte łączy kultura współpracy oparta na zawodowej rzetelności i uczciwości, maksymalnej wartości dla klientów, lojalnym współdziałaniu i sile, którą czerpią z różnorodności. Deloitte to środowisko sprzyjające ciągłemu pogłębianiu wiedzy, zdobywaniu nowych doświadczeń oraz rozwojowi zawodowemu. Eksperti Deloitte z zaangażowaniem współtworzą społeczną odpowiedzialność biznesu, podejmując inicjatywy na rzecz budowania zaufania publicznego i wspierania lokalnych społeczności.

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas